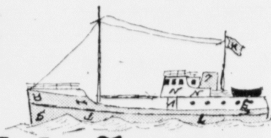

Viðmerkingar til skríving í Dagblaðnum

Eg hevði ikki ætlað mær at svara uppá tey mongu dgaligu álopin, sum gjørd verða á mag í Dagblaðnum av navngivnum og ikki navngivnum persónum, men eg fari kortini at visa aftur skuldsetingina um, at eg eri

farin í hernað móti útróðramonnum í Klaksvík. Her tykist eins og hjá Adolfi Hitler, at verða umráðandi hjá Dagblaðsmonnum at taka hesa skuldseting uppafur nóg ofta. Og so tað, at eg havi brikslað útróðra-

monnum tað, at teir eiga bátar.

Viðvíkjandi hesum seinasta kann eg minna á, at á veljarafundi í Fróttarhøllini í Klaksvík, áðrenn seinasta lógtingsval, har einir 14—1500 áhoyrarar vóru hjástaddir, segði eg, at útróðramenn ikki bert skuldu eiga bátarnar, men flakavirkini eisini, ella vó øðrum orðum, at flakavirkini skuldu gerast til andelsvirkir, soleiðs at útróðramenn og arbeisfólk kundu gerast partegarar og soleiðs fáa ávirkan og ein part av ábyrgdini og eisini ein part av ágóðanum við árslok.

Annars kann eg eisini minna á, at meðan eg eitt stutt skifti, frá desember 1970 til februar 1971, sat á tingi fyrj Poul J. Olsen, kom eitt uppskot um at hækka fiskimannafrádráttin hjá mynstraðum fiskimonnum til víðgerðar. Undir hesi víðgerð tók eg orðið. Eg visti á, at með-

an langfarafiskimenninir eru mynstraðir, fáa minstuløn, kunnu draga frá fyrj sjókleðir og hava rett til fiskimannafrádrátt, so fáa útróðramenninir onga minstuløn og hava ikki rett til fiskimannafrádrátt, men kunnu einans draga frá fyrj sjókleðir. Eg visti eisini á, at um ein maður, hvørs húsarhald er í Klaksvík, arbeidir burtur á bygd, so kann hann draga ávíst krónutal frá um mánaðin fyrj dupult húsarhald, meðan teir klaksvíkingar, sum útinna sítt dagliga yrki á Norðhavnum, ikki hava henda rett. Eg helt tað vera rimuligt at útróðramonnum varð veittur ein frádráttur fyrj proviant — eitt ávíst krónutal fyrj hvønn útróðradag.

Sum limur av Klaksvíkar líkningsarnevnd, var eg eisini við til at reisa henda spurning fyrj líkningsarráðnum. Ferð eftir ferð gjørdi vit vart við, at útróðramenn her vóru við skerdan lut. Úrslitid er, at vit í dag kunnu lesa í leiðbeiningini til sjálvuppgávuna stk. 18: »Her kann m.a. verða vist á, at t.d. hava útróðramenn loyvi at draga frá 5 kr. fyrj kost fyrj hvønn útróðradag, treytað av, at bátformaðurin vátar tal á útróðradøgum.«

Somuleiðis kann eg minna á, at í oddagrein í SOSIALINUM 28. mars 1973, í sambandi við at liðin vóru 10 ár síðani nýggju helikoptaraskipini høvdu yvir- tikjóð sjóverjuna á Føroyar, visti á tey bæk, danska sjóverjan hevur, og at eg 19. desember 1973 og aftur 4. januar í ár havi funnist at sjóverjun, at hon ikki til fulnar tekur sær av áhugamáli um útróðramanna.

Til sejnast kann eg visa til grein og hevði í SOSIALINUM nr. 12 fyrj leygardagin 12. februar 1972, um veiðu við toska gørmu á landleiðini. Í greinini, sum verður endurprentað her við síðuna av, eri eg av so- mu áskoðan sum Klaksvíkar Útróðrafelag.

Nakað annað er so tað, at eg ikki kann verða samdur við teir, sum eru fyrj víttgangandi einvisari útflyting av fiskimarkinum. Hetta má eg hava loyvi til. Eg havi áður og fleiri ferðir, bæði á fundum í Klaksvík og her í blaðnum, greitt frá mini høvdi og somuleiðis greitt frá, hvi eg havi tikið hesa stóðu, so hetta skal eg ikki troytta fólk við at taka upp aftur.

Klaksvík, 8. januar 1974.

Vilhelm Johannesen

Framhald frá blaðsíðu 5

Men orðið frælsi kemur fyrj í gomlum grikkiskum orðataki við upprunamerkingini »tað at hava tíð«. Taka vit spurningin í hesi gomlu Hellas-merking, so kann ein spyrja, hvør føroyingur hevur tíð, tá hann hevur lokið dagsverk sítt, ikki avlops- megi og tíð?

Tibetur í dag ikki ein tíð, sum var noygd inn á hann, tí einki var fyrj mangar hendur, vóð øðrum orðum ikki ein orkis leys og hópisleys tíð, sum hann hevði ovsmikið av og sum kendist sum stuldur, óneyðug og ótrygg. Men tíð, ein hevur, tá ársgrøðin er bjargað, tá seinasti stampurin er drigin ella tá árs- vinnan er tryggjað, tað vil siga tíð vunnin í vinnu. Tíð ella frí- tíð, sum kann gerast menings- fyllt og mikil mentavinningur, og sum alt eitt sinnalagi og temperamenti kann nýtast til skemtunarliv, til dagdølju, útbúgving, mentunarligt virksemi, ítrótt ella ymiskt ítriv.

Tað vil siga, at hvør føroyingur idag hevur vunnið ser meira persónligt frælsi, og er heita at eiga persónligt frælsi heilt í tráð við okkara humanistiska mentan. Aftanfyrj liggur sjálvsagt størri velferð, betur og tryggari vinnuumsjóður og sos- al trygd móti sjúku og á ellisár- um.

Hetta frælsi fyrj teknar lands- ins, sum sjálvsagt ikki er ætlað til byttliggeran í materiellari gullkálvamentan, eri eg visur í, at allir føroyingar vilja verja. At teir tí eisini vilja verja tað samfelag, sum býður hesar treytir, sjálvt um hóttaðir úttanefir kunnu geva bakkost. At virka, vinna og arbeida fyrj at fáa tíð og ráð til satt persónligt frælsi, eru treytir, vit taka við, sjálvt um av og á krevst nakað út um tað vanliga.

Eri eisini visur í, at tjóðin øll er tilreiðar at taka tøk fyrj framvegis at kunna gleðast uppí yvirvokstrinum í samfelagsog- num, felagsognum, id telur sum okjan av búnum. Ikki tí vit froast uppí yvir at eiga, men tí vit fegin rúmka um møguleikarnar til eisini at fenna tey av okkara, sum ikki vunnu ser sess herheima, og tey mongu, sum eftir okkum koma.

Tjóðin fer tí til verka í góðum um treysti vitandi, »at okkurt er dugandi« manni til svørð, og dugandi hevur liðið verið og dugandi verður tað framyvir.

Í gleðna yvir tað frama og vónirnar til tað komandi taka vit við tey, sum vóru illa fyrj og mistu í árinum, sum fór.

Verki føroyinga verði signing og eydna fyrj.

Gott nýár.

Kunnngerð

um sølu av byggitendum og sethúsum v.m. dagfest 14. februar 1973 fer hervið úr gildi.

Tórshavn, hin 8. januar 1974.

PRÍSARÁÐ FØROYA

Arbeidsgevarar

Í frágreiðingini í tí skjali, har arbeidsgevari vátta- ar útgóðnar lønir, er sagt frá, at frítíðarlønin verður roknað við 7% av arbeidslønini.

Her er mistak, tí frítíðarlønin 7% var bert fyrj januar ársfjórðing 1973, meðan hon fyrj restina av árinum var 9½%.

Ráðið hevur tí samtykt, at har arbeidsgevari ikki fær givið upp veruliga útgóðnu frítíðarløn, kann hann til skattavaldið rokna hana at vera í meðal 9% av arbeidslønini fyrj árið.

Afturat verður her gjørt vart við, at frítíðarløn- ina hjá fiskimonnum hevur reiðarin skyldu at geva líkningsarvaldinum upplýsing um.

Tórshavn, 8. januar 1974.

LÍKNINGARRÁÐ FØROYA

Skal landgrunnurin brúkast til løtuvinning?

**Hvørji veiðuamboð
brúkast skulu á
landleiðini er**

**spurningur sum er
nóg frammi í hesum
døgum. Summir skriva
til tingið um at geva
leyst fyrj troling, aðrir
biðja um, at ræsinrar
hjá garnaskipunum
verða rúmari á
landleiðini, og uppaftur
aðrir mótmæla hesum
ætlanum**

Eg fari ikki í hesum føri at víðgera spurningin um troling á landleiðini, men fari eg at siga frá míni persónligu áskoðan viðvíkjandi garna- veiðu á landleiðini.

At landleið okkara er litil og at fiskurin oftani stendur tættur á avisum okjum, er øllum monnum greitt. Ókið er so mikið lítið, at uppá fyrj spurning á fundi í Klaksvíkar Útróðrafelag, um fiska- stovnurin undir Føroyum vil- di tola tað, at allur flotin, ið roynir á landleiðini for við gørmum, svaraði fiskifróðing-

urin nei. Tað er sjálvsagt eisini ógjørligt, á einum so litlum óki.

Garnaveiða verður bert rik- in tveir mánaðar av árinum, nevniliga frá hálvum februar til hálvan april. Hina tíðina fæst fiskur ikki í gørmum. At garnaveiðan er effektivari veiðuháttur enn lina og snella, eru allir menn samdir um, men at henda veiða kann fáa álvarsligar fylgir, tykist tí- verri ikki at vera øllum kunn-ugt.

Í hesum døgum fáa menn vel av fiski við lina. Bátar, sum royna her á landgrunn- inum, fáa javnan úr 10 uppí 20.000 pund uppá dagin. Hesir menn reka útróður alt árið við lina og snella, og eru soleiðis við til at tryggja flakavirkjunum ráevni alt árið ígjøgnum. Stórar partar av árinum forvinna hesir menn so lítið, at teir óivað høvdu fingið væl meiri um teir arbeiddu á landi. Men fyrj virk- inu og arbeisfólkið á landi hevur útróðurin, sum nú er hjálárvinna alstóran týðning. Tíðin sum nú kemur, februar, mars og april, er tann tíðin sum skal tryggja hesum monnum eina hampuliga ársinn- toku, teir skulu nú vinna tað aftur, sum tað hevur kostað teimum at vera útróðramaður hinar mánaðarnar.

Men nú koma aðrir á grunnin við veiðuamboðum,

sum forða hesum monnum í at veiða við lina og snella. Hetta er takkarlønin hesir menn fáa, fyrj at teir hinar 9—10 vánaligu mánaðarnar av árinum hava hildið flaka- virkjunum gangandi.

Ræsinrar hjá garnaskip- unum eiga ikki at verða rúm- ari, men garnaveiða eigur at verða bannað alt árið innan fyrj fiskimarkid. Verður hetta ikki gjørt, kunnu vit gera okkum greitt, at avleiðingar- nar verða álvarsligar.

Verður nakar bilsin, um teir menn, sum reka útróður alt árið, nú siga: vit fara upp á land og stiga ikki fótin um- borð aftur á útróðrabát. Hetta er ikki óhugsandi.

So er spurningurin, hvør skal føra ráevni til flakavirk- inu ta tíðina av árinum eing- in garnaveiða er???

Ein má spyrja, um vit eru í ferð við at grava okkara egnu grov? Skal landgrunnur- in brúkast til løtuvinning utt- an at hugsa verður um heild- ina og heildarúrsliðið?

Tað er tíð uppá, at menn fara at hugsa meiri realistisk í hesum álvarsmáli, áðrenn avgerðir verða tiknar.

Klaksvík, 9. februar 1972.

Vilhelm Johannesen.